

Pole s obilím a řepkou rychle dozrávají a jejich původně zelená barva se mění na odstíny hnědé. Červenec je časem žní. Ceny pšenice a řepky jsou vysoké, protože velká část ploch vymrzla během zimy, následně byla velká část Jižní a střední Moravy poškozena suchem a virózami. Nejlépe vypadá z pohledu produkce Vysočina a Jižní Čechy, tedy regiony, kde je rostlinná výroba státlem cíleně utlumována nejrůznějšími nařízeními komplikujícími zemědělskou výrobu. Postupně kombajny sklízí ozimé ječmeny, řepku, ozimou pšenici a v teplejších regionech i sladovnický ječmen. Při deštivém průběhu počasí ztrácí sladovnický ječmen a potravinářská pšenice rychle kvalitu, která je při výkupu bedlivě sledována. Pole poskytlující pro zvěř dostatek klidových a potravních možností se rázem po přejezdu kombajnu a podmi-tače mění na potravní poušť, bez zdroje potravy, bez krytu i vody pro zvěř. Žně mají i predátoři a zvláště drobná zvěř zažívá v tomto období citelné ztráty. Přehlednost terénu nahrává liškám, kunám i přemno-ženým dravcům. Velké škody na zvěři způsobují i rychle jedoucí sklízecí mlátičky, které jsou dnes tiché a díky dokonalejší technice mají při sklízení vysokou jezdovou rychlost. V přírodě pozorujeme rychlý růst mládat spárkaté zvěře, které postupně přivýkají krom sání mateřského mléka na příjem rostlinné potravy. Veřejnost by měla být citlivě upozorňována, že bezo-

ČERVENEC A SRPEN

hledné chování v přírodě a volně pobíhání psů je v tomto období pro volně žijící živočichy škodlivé. V druhé polovině července probíhá smrcí říje. Na tichých procházkách přírodou můžeme pozorovat teritoriální chování smrců a jejich vzájemné potyčky. Silní teritoriální smrci srdnatě hájí svoje území, často obchází jeho hranice, obnovují značení a vytválně vyhání slabší a černé zvěře. Kolize se silnějším křourem může mít fatální důsledky, přinejmenším hraničící s totální destrukcí vozidla, proto jezdíme po silnicích ohleduplně nejenom vůči ostatním řidičům či volně žijícím živočichům, ale i v zájmu vlastní bezpečnosti. Na vozovce nemusí stát jenom „metrákový“ kňour, ale i spadlý náklad, vyvrácený strom po letní bouřce, cyklista či nepozorné dítě. Červenec je dobou dovolených, a proto musí myslivci dodržovat všechny zásady bezpečnosti při lovu, zejména za snížené viditelnosti - večer a brzy ráno. Nejen s houbaři, ale dnes i s cyklisty, se můžeme v honitbách setkat na nejněuvěřitelnějších místech a v době, která někdy překvapí. Myslivce by již neměl zaskočit pohled na

houbaře procházející temnou lesní houštinou za prvního ranního rozbrusku i za večerního soumraku, kdy jsou podmínky pro sběr hub silně omezeny faktem, že není nic vidět. Houbaření je vašeň, která nedá lidem spát a je nutné s tím počítat. Pokud chceme z prázdninových procházek odcházet z přírody s poznáním, dosyta občerstvení rozmanitostí přírody, nechť nás na našich toulkách provází také ohleduplnost ke zvěři.

V srpnu se na polích pokračuje sklizeň obilnin. Zvěři i dalším volně žijícím živočichům se ve velmi krátké době změni potravní a krytové podmínky. Po přejezdu kombajnu se pole poskytlující dříve dostatek klidových a potravních možností rázem mění na potravní poušť, bez zdroje pastvy, krytu i vody pro zvěř. Po žních je nutno začít s přikrmováním spárkaté přežvýkavé zvěře, protože ta má v tomto období přizpůsobený trávicí systém pro trávení zmin. Letošní sklizeň obilnin bude dobrá a zardini pro zvěř bude dostatek. Důležitá je však kontrola kvality zardini. V žádném případě nesmí být obsahem vlhké a zaplísňené, protože to pak obsahuje i nebezpečné mykotoxiny, které zvěři následně způsobí závažné zdravotní problémy. Na tichých procházkách přírodou můžeme ještě začátkem srpna pozorovat končící smrcí říji, teritoriální cho-

vání smrců a jejich vzájemné potyčky. Po ukončení smrcí říje začíná lov silnějších trofejových smrců. Od 1.8. začíná doba lovu zvěře vysoké, mufloni, jelena síky, dospělé zvěře černé nebo holuba hřivnáče. Od 16.8. pak dále zvěře daňčí, síky Dybovského a všech našich husí. U jmenovaných druhů spárkaté zvěře se věnujeme průběžnému odstřelu samců I. věkové třídy a nevodících samic. Černé zvěř se zdržuje v kukuříčných lánech. Okresní myslivecké spolky ČMMJ pořádají zkoušky lovecké upotřebitelnosti pro lovecké psy. Myslivci do přírody vypouštějí odchovaně bažanty a koroptve a dále provádějí monitoring zdravotního stavu volně žijících ptáků, a případné odchylky či úhyny okamžitě hlásí veterinářům. Při teplém počasí se často u divokých kachen na zabahněných rybnících vyskytuje botulismus, který způsobuje hromadné úhyny. Při suchém počasí musí myslivci doplňovat vodu do napajedel. Na časnější sklizených polích probíhá orba a setí ozimé řepky. Srpen je dobou dovolených, a proto musí myslivci dodržovat všechny zásady bezpečnosti při lovu, zejména za snížené viditelnosti - večer a brzy ráno. Nejen s houbaři, ale i s turisty a cyklisty, se můžeme v honitbách setkat na nejněuvěřitelnějších místech a v době, která někdy překvapí.

Ing. Jiří Šilha, mobil: 604 953 043
e-mail: jiri.silha@centrum.cz
Nezkrácený článek je k dispozici na
www.bohemica.cz

Prodloužen příjem žádostí na obnovu lesa

Ministr zemědělství vyhověl žádosti SVOL o prodloužení 19. kola příjmu žádostí o podporu u podopatření II.2.4.1 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření, které má přímou souvislost s odstraňováním škod po povodních a preventivními opatřeními. Termín příjmu žádostí (původně do 19.6.2013) byl prodloužen do 31.10.2013. Podařilo se také dojednat úpravu termínu, ke kterému musí mít žadatelé platné stavební povolení nebo ohlášení stavby nebo jiné opatření stavebního úřadu. V rámci tohoto kola mohou žadatelé dodat stavební povolení platné až k datu předkládání materiálů po výzvě RO SZIF, nikoli k datu zaregistrování Žádosti o dotaci. Rozdělovat se bude zhruba 417 milionů korun. Konečná částka pro závazkové projekty bude upravena o aktuální kurzový přepočecí a o finanční prostředky ušetřené v předchozích kolech příjmu. Podopatření zahrnuje dva záměry, a to **záměr A**. Obnova lesního potenciálu po kalamitách, u kterého jsou způsobilými výdaji odstraňování poškozených lesních porostů do 40 let věku, umělá obnova sadbou i siji včetně přípravy těchto ploch před zalesněním. **Záměr B** se pak týká zavádění preventivních opatření v lesích a odstraňování škod způsobených povodněmi, které zahrnuje odstraňování škod způsobených povodněmi na drobných vodních tocích a v jejich povodích, pokud jde o pozemky určené

LESY A POVODNĚ

k plnění funkcí lesa či toky ve správě subjektu pověřeného hospodařením v lesích, na lesních cestách a v souvisejících objektech a preventivních protipovodňových opatření na drobných vodních tocích a v jejich povodích. V souvislosti s prodloužením 19. kola příjmu žádostí u záměru B. byla v rámci zpřesnění pravidel schválena také úprava termínu, ke kterému musí mít žadatelé platné stavební povolení nebo ohlášení stavby nebo jiné opatření stavebního úřadu. **Mže**

Škody po záplavách u Lesů ČR

140 milionů - takové škody podle odhadů k 14. červnu napáchaly záplavy na majetku Lesů České republiky. Záplavy a přívalové deště způsobily škody v lesích šesti krajů. Letošní povodně tak byly pro lesy nejnichvější. Zničené jsou jak lesní cesty, tak i vodní toky. Čísla ale nejsou definitivní. Na některých místech se stále čeká, až voda opadne. Už teď je ale jisté, že letošní škody budou větší než při povodních v roce 2002. Vymleté cesty, utržené břehy nebo ucpané propustě, Lesy ČR počítají první škody. Tam, kde se prohnala voda, tam ničila. Za opravu cest zaplatí lesníci přes 90 milionů korun. Další 41 milionů budou muset dát na obnovu poničených vodních toků. Těch bylo postiženo téměř sto. Celý červen platilo doporučení nevstupovat do lesů. Byla dlouho značně podmáčená a některé stromy mohly být nestabilní. Existovala rizika pádů stromů. **ČT**

Správa KRNAP odstraní většinu škod po povodni příští rok

Správa Krkonošského národního parku (KRNAP) odstraní většinu škod způsobených

bleskovými červnovými povodněmi v průběhu příštího roku. Přívaly vody v Krkonoších poškodily cesty, turistické chodníky a vodní toky. Celkové škody správa odhaduje na 135 milionů korun. Novinářům to 17. června po prohlídce míst zasažených povodněmi řekl ředitel KRNAP Jan Hřebačka. Náměstek ministra životního prostředí Tomáš Tesař řekl, že ze všech území ve správě ministerstva je KRNAP povodněmi poškozený nejvíce a slíbil mu maximální možnou podporu. Podle Hřebačky v první fázi KRNAP odstraňuje nejnutnější škody, aby zabránil dalšímu poškození majetku. „Letos budeme projektovat a v průběhu příštího roku bychom měli škody odstranit,“ řekl Hřebačka. Správa KRNAP podle Hřebačky také dělá maximum proto, aby nebyla ohrožena turistická sezona. „Turisté se nemusí bát do Krkonoš přijet, postihlo to jednu část hor, navíc těch uzavřených cest je minimum,“ řekl Hřebačka. Podrobnosti o uzavřených cestách najdou lidé na <http://www.krnapp.cz>. Velká voda například zdevastovala turistickou cestu podél Honzova potoka z Temného dolu, velké škody jsou také na Černohorském potoce v Těsném dole, kde je také poškozená a uzavřená cesta. **ČTK**

I potopa má plusy.

Hynou lýkožrouti a rostou houby

„Studené a vlhké jaro lýkožroutům škodí. Napadají je plísňe a vyvíjí se mnohem pomaleji, než když je sucho a teplo,“ řekl ředitel státních lesů v Libereckém kraji Ludvík Řičář. Podle něj stresuje stromy o hodně víc horké jaro bez srážek než dlouhotrvající lijáky. V rozmočené půdě však

nedrží kořeny tak pevně a mohou se vyvrátit. „Lidé by neměli do lesa chodit hlavně tehdy, když fouká silný vítr,“ varoval Řičář. Vodou nasáklá zem však těší houbaře. „Hodně hub máme už od začátku května a v zemi je tolik vláhy, že vydrží až do druhé poloviny července,“ upozornil známý liberecký mykolog Zdeněk Pelda. „Houby by mohlo ohrozit jen to, kdyby dál lilo. Podhoubí by začalo uhnívat.“ Houby se zatím vyskytují hlavně na světlých okrajích lesa. Pelda však očekává, že se zanedlouho přesunou také do hlubokých listnatých, smíšených a jehličnatých porostů. V nacykaných lesích ohrožují houbaře nejen vratké stromy, ale i pády na kluzkých kamenech a mokřím listí. Měli by si s sebou brát mobility, aby si mohli přivolat pomoc. **li**

Ekologové: Proti povodním lze bojovat péčí o krajinu a vodní toky

Snížit ničivé následky povodní lze lepším hospodařením v lesích, navrácením zeleně do krajiny a obnovou přírodních koryt řek. Voda se musí více zdržovat v krajině, tak jak tomu bývalo předtím, než ji člověk začal razantně regulovat. Uvedli to 7. června ekologové z Hnutí Duha s tím, že délka českých řek a potoků se v minulém století zmenšila o třetinu, takže voda rychleji a s větší silou stéká do lidských obydlí. Toky by se měly vrátit ke svému přirozenému stavu, tvrdí ekologové. Podle hydrologa z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy proděkana Jakuba Langhamera však záleží na konkrétní lokalitě. „Zcela určitě není možné obnovovat přírodní koryta řek v intravilánech, v centrech sídel. Tam je naopak potřeba sídla před velkou vodou chránit,“ řekl ČTK Langhammer. Na tocích v krajině je revitalizace naopak žádoucí, doporučil by ji ale pouze tam, kde k tomu jsou vhodné

ODKLÍZENÍ SPADANÝCH STROMŮ PO POVODNI
ze silnice nad Štechovicemi, 5. června 2013

